

Onkuntíð er tað gott at fáa eitt óvæntað úrslit

KANNING Nú hevði tað eisini verið áhugavert at kanna, hvussu strongdar sjómannskonur eru, sigur Pál Weihe

Áki Bertholdsen

Viðhvørt er tað forvitnisligt at fáa eitt óvæntað úrslit burtur úr eini kanning, tí tað kann elva til enn fleiri kanningar.

Tað sigur Pál Weihe, granskari á Deildini fyri Arbeiðs- og Almannaheilsu. Tey hava staðið fyri eini kanning, har endamálið var eitt vita, hvussu strongdir føroyskir trolaramenn, eru.

Pál Weihe sigur, at í hesum sambandi hava tey kannað fimm trolaramanningar, sum fóru í Barentshavinum beint eftir ársskiftið í 2004.

– Endamálið var at finna út av, um tveir, triggjar mánaðirnir uppi í myrkrinum, við vanligum trolaraarbeiði, elvdi til strongd, ella ikki.

Beint øvugt

Pál Weihe sigur, at tey ivaðust ikki í, at úrslitið fór at vera, at slíkar arbeiðsumstøður vóru streingjandi fyri trolaramenninar.

Men tað heilt óvæntaða úrslitið av kanningini var beint tvørtur ímóti, tí tað vísir seg, at tað elvir ikki til strongd at verða føroyskur trolaramaður í Barentshavinum. Tað er heldur hinvegin, at lívið umborð á einum barentshavstrolara, er avstreingjandi fyri fiskimenninar.

Kanningin varð gjørd soleiðis, at land og spýtt frá monnunum, varð kannað, áðrenn teir fóru til skips og harafturat varð tað kannað triggjar ferðir á sjálvum túrinum.

Harumframt var tað so loksins kannað eina ferð afturat, beint eftir at teir vóru komnir heim aftur.

Trolaramenninir svaraðu teir

spurnabløðum, umframt at blóðtrýstið varð kannað.

Pál Weihe sigur, at niðurstøðan er óvæntað, tí úrslitið er nevniliga, at trolaramenninir vórðu ikki strongdir á túrinum. Tað var heldur tvørtur ímóti, tí nógðin av strongdarhormonum fall so hvørt túrurin leið, men so hækkaði tað aftur, tá teir komu heim.

Regluligt lív

Pál Weihe heldur, at tað er ein áhugaverdur spurningur at vita, hví tað er so, tí vanliga verður sagt, at tað elvir til strongd at arbeiða í skiftisvaktum og á náttarvaktum.

Men hann heldur at kanska er tað við til at fyrbygja strongd, at teir hava fastar vaktir umborð, hvør einstakur kennur sínar arbeiðsuppgávur og kosturin er regluligur.

– Ein forkláring kann vera, at er veðrið hampiligt, og er tað ikki sovorðið rokfiskari, at menn verða noyddir at bróta vakt, er lívið umborð so trygt og regluligt, at tað er avstreingjandi fyri teir. Ein trolari í Barentshavinum er sostatt eitt vart umhvørvið aftur ímóti at vera heima, har tað eru túsund viðurskipti at taka støðu til alla tíðina, og har tað aldrin er friður, heldur Pál Weihe.

Hinvegin er hugsandi, at í dag eru samskiptismøguleikarnir so góðir, at teir kunnu hava samband heim hvønn dag. Sostatt eru trolaramenn ikki so vardir umborð í dag, sum teir vóru fyrr, og tað átti so at drigið øvugtan veg í kanningini, heldur hann.

Kanna konurnar

Pál Weihe leggur kortini afturat, at

Pál Weihe heldur, at ein forkláring kann vera, at ein trolari í Barentshavinum er eitt vart umhvørvið, har lívið er so trygt og regluligt, at tað er avstreingjandi fyri fiskimenninar

Kanna hvussu nógv dømikraftin versnar

Nú skal greiða fáast á, hvussu tað ávirkar føroyskar fiskimenn, at teir hava langar arbeiðsdagar, og fáa ov lítið av svøvni.

Tað er Annbjørg Abrahamsen, sum er PhD lesandi á Deildini fyri Arbeiðs- og Almannaheilsu, sum stendur fyri kanningini. Endamálið við henni er ikki at vita, hvussu strongdir teir menninir eru, soleiðis sum endamálið var, tá ið trolaramanningarnar í Barentshavinum vórðu kannaðar.

Pál Weihe sigur, at endamálið

við hesari kanningini er at vita, hvussu langar vaktir ávirka teirra árvakni og evnini til at taka rættar avgerðir. Hann sigur, at aðrar kanningar vísa nevniliga, at fólk, ið hava verið vakni í eitt samdøgur, er so dølsk, at tað svarar til, at tey hava eitt promillu av alkoholi í blóðinum.

– So nógv minskar dømikraftin og evnini at taka avgerðir hjá einum, sum hevur verið uppi í eitt samdøgur, sigur hann.

eitt er lívið umborð á teimum stóru trolarunum í Barentshavinum, men vit hava eisini onnur fiskiskip, og tað er væl trúligt, at støðan hevði verið heilt øðrvísi, hevði manningin á einum línubáti ella ísfiskatrolara undir Føroyum, verðið kannað.

Umborð á teimum skipunum er

tilveran alt annað enn regluligt, tí mangan er tað buldrasligt og harafturat eru tað fáir menn við, so tað hevði verið áhugavert at kanna støðuna hjá teimum eisini.

Men í hesum sambandi Pál Weihe eisini, at tað hevði verið áhugavert at kanna støðuna hjá

konum teirra, sum fiska í Barentshavinum fyri at vita um støðan hjá teimum er tann sama sum hjá monnunum, nevniliga at tær eru minni strongdar, tá ið maðurin er burtur enn tær eru, tá ið hann er heima.